

N:o 46.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 20 Maj 1882.
" " " " Andra Kammaren den 20 " "

Riksdagens underdåniga skrifvelse, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående öfverlåtande till Stockholms stad af vissa dels kronan, dels Riksgäldskontoret tillhöriga tomt-delar utmed Riddarholmskanalen, mot vederlag till kronan af annan för sammanbindningsbanan genom Stockholm använd, staden tillhörig mark.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 39.)

S. A. K.

Sedan Kongl. Maj:t under den 21 Januari 1859 anbefalt inköp för statens räkning af den så kallade Geijerska egendomen N:o 1 i kvarteret Riddarholmen här i staden, och dervid, bland annat, förklarar, att den del af egendomens tomt, som, enligt ett af Stockholms drätselkommis-sion den 17 September 1856 afgifvet förslag, erfordrades för anläggande af en strandgata utmed Riddarholmskanalens vestra sida, skulle förblifva stadens tillhörighet, samt den Hebbeska fideikommisssegendomen N:o 2, i kvarteret Riddarholmen, sedermera blifvit af styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader exproprierad för att användas vid anläggning af den till sammanbindning af vestra och norra stambanorna beslutade jernbana genom hufvudstaden, hade, på sätt af en till Riksdagen aflåten nådig proposition af den 29 Oktober nästlidet år inhemtats, Kongl. Maj:t, uppå framställning i ämnet af bemälda styrelse, genom bref den 22 Augusti

1865, dels medgifvit, att det för sammanbindningsbanan erforderliga område af förstnämnda tomt finge, under visst vilkor, kostnadsfritt användas till berörda ändamål, dels ock tillåtit styrelsen att till Fullmäktige i Riksgäldskontoret för det pris, hvarom kunde öfverenskommas, öfverlåta den del af Hebbeska fideikommisssegendomen, som låge vester om sammanbindningsbanan, samt att, till fortsättande af den strandgata, hvartill en del af f. d. Geijerska tomten redan blifvit använd, erbjuda Stockholms stad den öster om jernbanan belägna del af Hebbeska tomten, antingen mot ersättning i penningar eller i utbyte mot någon för sammanbindningsbanan erforderlig, staden tillhörig egendom, som icke blifvit af staden till nämnda bana upplåten. Med anledning af en utaf Stockholms stadsfullmäktige derefter gjord och af Öfverståthållareembetet hos Kongl. Maj:t anmäld framställning angående upplåtelse för allmänna trafiken af, bland annat, de delar af förutnämnda tomter, hvilka icke komme att för jernvägsanläggningen eller annat statens behof användas, hade Kongl. Maj:t uti nådigt bref den 15 December 1865 förklarar, utom annat, att den öster om sammanbindningsbanan belägna och för densamma obehöfliga andel af tomten N:o 1, eller f. d. Geijerska egendomen, finge till Stockholms stad upplåtas för att utläggas till strandplatser vid Riddarholmskanalen och att, hvad anginge framställningen om tillvinnande för stadens räkning af den öster om samma bana belägna del af tomten N:o 2, eller f. d. Hebbeska egendomen, hvilken icke vore för banans anläggande erforderlig, bestämmelserna i nådiga brefvet den 22 Augusti 1865 skulle fortfarande lända till efterrättelse. Uti underdånig skrifvelse den 27 Augusti nästlidna år hade nu styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader anmält, *dels* att styrelsen — för åstadkommande af slutligt ordnande af de genom anläggningen af sammanbindningsbanan och norra stambanan inom hufvudstaden uppkomna rättsförhållanden mellan styrelsen och Stockholms stad — föreslagit Stockholms stadsfullmäktige, att ofvanberörda del af tomten N:o 2 i kvarteret Riddarholmen, hvilken tomtdel i areal utgjorde 8,750 kvadratfot och som i det skick, hvori den genom jernvägsbyggnadsmedlen blifvit försatt, måste i anseende till sitt utmärkta läge vara en för Stockholms stad synnerligen fördelaktig plats, skulle till Stockholms stad med eganderätt öfverlåtas emot vederlag af ett inom kvarteren Röda Berget under N:is 4 och 28 och Blomsterlöken N:o 1 beläget område, som, i areal utgörande 68,500 kvadratfot, finnes å en åtföljande ritning med beskrifning af den 29 Mars 1876 upptaget inom bokstäfverna *a, b, c, d, e, f, g, h, s, r, t, u, v, x, y, z* och *a*, äfvensom af den del af Barnhusträdgårdsgatan, till en areal af 6,020 kvadratfot, som af jernvägen upptagits och å samma

ritning betecknades med bokstäfverna *b', c', d', e'* och *b'* och *dels* att stadsfullmäktige, med hänsyn till skilnaden i areal mellan de tomtdelar, som sålunda af styrelsen blifvit föreslagna att utbytas, väl funnit det gjorda förslaget icke vara antagligt, men förklarar sig villige att afstå eganderätten till ofvannämnda jordområden, mot det att staden erhöle eganderätt, förutom till nyss berörda del af tomten N:o 2. å Riddarholmen, äfven till de mellan sammanbindningsbanan och Riddarholmskanalen belägna, å en bifogad ritning med beskrifning af den 9 Juni 1876 utmärkta delar af Kongl. Maj:ts och kronans tomter N:is 1 och 11 samt af Riksgäldskontorets tomt N:o 12 i kvarteret Riddarholmen, af hvilka tomtdelen N:o 1, upptagen inom bokstäfverna *m, u, y, z, k, l* och *m*, innehölle 6,875 qvadratfot, tomtdelen N:o 11, inom bokstäfverna *m', q', r', k'* och *m'*, 2,396 qvadratfot samt tomtdelen N:o 12, betecknad med bokstäfverna *e', h', l', m', k', i'* och *e'*, 4,800 qvadratfot. Med erinran, beträffande de sålunda af stadsfullmäktige i utbyte begärda, Kongl. Maj:ts och kronan tillhöriga, delar af tomterna N:is 1 och 11, att tomtdelen N:o 1, på sätt ofvan förmäls, redan blifvit till Stockholms stad upplåten för att utläggas till strandplatser vid Riddarholmskanalen, och att här ifrågavarande område af tomten N:o 11, eller den så kallade Fatburs-tomten, blifvit för Fatburen obehöflig till följd af de, på grund af Kongl. Maj:ts nådiga bref den 24 November 1865 och den 8 Maj 1868, af jernvägsbyggnadsmedlen bekostade förändringar i Fatburens anordnande, hade Styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader i sin förutnämnda underdåniga skrifvelse hemställt, att Eders Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta nådig proposition derom, att ifrågavarande delar af tomterna N:is 1, 11 och 12 måtte, jemte den erbjudna, å sistnämnda ritning med bokstäfverna *e, t, m, l, k, i, h, g* och *e* betecknade andel af Hebbeska egendomen eller tomten N:o 2, få till Stockholms stad med eganderätt aflåtas såsom vederlag emot de af jernvägen genom Stockholm upptagna förberörda områden inom kvarteren Röda Berget och Blomsterlöken samt en del af Barnhusträdgårdsgatan; varande, i afseende å de i beskrifningen till ritningen öfver dessa områden af den 29 Mars 1876 under 2:o) och 3:o) omförmälde gatudelar, särskildt upplyst, hvad beträffade den förra, att det hvarken ifrågasatts eller kunde ifrågakomma, att staten skulle förvärfva eganderätt till densamma, alldenstund vägen, ehuru jernvägsspår i plan öfverginge den, likväl vore för den allmänna gatutrafiken öppen och behöflig, och att, hvad anginge den senare, vederlag från statens sida därför redan lemnats medelst en under jernvägen anlagd och för gatutrafiken upplåten vägundergång.

På grund af hvad sålunda förekommit, har Eders Kongl. Maj:t i

ofvannämnda nådiga proposition föreslagit Riksdagen medgifva, att de delar af Kongl. Maj:ts och kronans tomter N:is 1 och 11 samt af Riksgäldskontorets tomt N:o 12, som ligga mellan sammanbindningsbanan och Riddarholmskanalen och i areal utgöra 14,071 qvadratfot, måtte, jemte den öster om sammanbindningsbanan belägna del af den så kallade Hebbeska fideikommissstomten, utgörande 8,750 qvadratfot, till Stockholms stad med eganderätt öfverlätas mot vederlag till kronan *dels* af områden inom kvarteren Röda Berget under N:is 4 och 28 samt Blomsterlöken under N:o 1, om tillsammans 68,500 qvadratfot, och *dels* af 6,020 qvadratfot utaf Barnhusträdgårdsgatan, hvilka af sammanbindningsbanan upptagits.

Efter det Fullmäktige i Riksgäldskontoret uti skrifvelse den 16 sistlidne Februari tillkännagifvit, det Fullmäktige från Riksgäldskontorets sida ej funnit något att erinra emot bifall till Eders Kongl. Maj:ts ifrågasvarande proposition, har Riksdagen samma nådiga proposition bifallit.

Riksdagen framhårdar etc.

Stockholm den 20 Maj 1882.
